Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

tisková zpráva

Národní knihovna otevřela v Hostivaři nový depozitář. Pojme přibližně tři miliony svazů knih a dalších dokumentů

Praha, 3. listopadu 2026: Národní knihovna České republiky 3. listopadu 2026 slavnostně otevřela za účasti ministra kultury Oty Klempíře nový depozitář v Praze-Hostivaři. Investice v celkovém objemu přibližně 767,3 milionu korun s DPH přináší kapacitu pro zhruba tři miliony knihovních jednotek a moderní zázemí pro jejich dlouhodobé uchování. Vedle prostor pro ukládání sbírek zde vzniklo také zázemí odborných pracovišť pro ochranu fondů, správu a zpracování sbírek, výzkum i záchranu dokumentů poškozených při mimořádných živelných událostech.

„*Ochrana kulturního dědictví patří k základním odpovědnostem státu. Nestačí knihy a historické dokumenty shromažďovat, musíme také zajistit, aby se dochovaly dalším generacím. Národní knihovna České republiky pečuje o mimořádný odkaz knižní kultury střední Evropy, a tak nová budova Centrálního depozitáře v Hostivaři ukazuje, že do této odpovědnosti dokážeme investovat konkrétní prostředky. Národní knihovna získává moderní prostory pro miliony knihovních svazků i špičkové zázemí pro odborníky, kteří se starají o jejich ochranu. Je to investice, jejíž význam bude patrný ještě za desítky let*,“ konstatuje ministr kultury České republiky Oto Klempíř. Fond Národní knihovny se každoročně rozrůstá přibližně o 90 tisíc fyzických svazků, které jsou získávány například prostřednictvím povinných výtisků. Nová budova proto není jen odpovědí na aktuální prostorové potřeby. Vytváří podmínky pro uchování a další rozvoj knihovních sbírek na desítky let do budoucnosti. Přibližně 64 kilometrů běžných metrů úložné kapacity pomůže zajistit, aby písemné dědictví mělo optimální podmínky pro své uchování dalším generacím čtenářů a uživatelů knihovny.

„*Tuto investici nevnímám pouze jako investici státu směřovanou Národní knihovně České republiky, ale jako vklad České republiky do vlastní kulturní paměti a své budoucnosti. Knižní sbírky, které uchováváme, zachycují naši historii, naši současnost i dynamický vývoj celé společnosti. Naší odpovědností je zajistit, aby byly bezpečně uchovány a dostupné také generacím, které přijdou po nás. Česká republika tím prokazuje, že péči o knižní kulturní dědictví, vzdělávání a informační infrastrukturu považuje za jednu ze svých dlouhodobých priorit a dokáže ji podpořit i výstavbou moderního a technologicky udržitelného depozitáře. Můžeme se tak stát inspirací i pro další země, které hledají cestu, jak odpovědně a s dlouhodobou vizí pečovat o své kulturní a intelektuální dědictví,*“ dodává Tomáš Foltýn, generální ředitel Národní knihovny České republiky.

Stabilní podmínky pro knihy i rozměrné dokumenty

Nový objekt nabízí 9 685 metrů čtverečních užitkové plochy, z toho 5 440 metrů čtverečních prostor speciálně navržených pro trvalé uchování knihovních fondů. Klimatizované depozitáře jsou konstruovány tak, aby udržovaly teplotu 18 ± 2 °C a relativní vlhkost 50 ± 5 procent. Ochranu uložených dokumentů doplňuje požární signalizace a plynové hašení dusíkem. Regálové vybavení bylo uzpůsobeno potřebám jednotlivých knihovních sbírek: vedle běžných svazků umožňuje ukládat také mapy, plakáty a další velkoformátové dokumenty.

V budově vznikl dostatečný prostor pro přírůstky Národního konzervačního fondu, mapy a další velké formáty Univerzálního knihovního fondu, svazky Slovanské knihovny či rozměrné archiválie Archivu Národní knihovny ČR. Dokončení stěhování knihovních fondů se předpokládá v lednu 2027, přičemž zůstane ponechána i dostatečná rezerva na další rozšiřování sbírek knihovny po dobu několika desítek let či na přesuny fondů nutné pro realizaci dalších fází rekonstrukce Klementina – historického sídla Národní knihovny České republiky.

Zázemí pro záchranu ohrožených knihovních fondů

Součástí nové budovy je také zázemí pro odborný a mezinárodní rozvoj Odboru ochrany knihovních fondů. Vznikl zde prostor pro plánované Evropské interdisciplinární centrum záchrany knihovních fondů ELCRIC

(European Library Collections Rescue Interdisciplinary Centre), jehož posláním je pomáhat knihovnám a dalším paměťovým institucím při záchraně sbírek po povodních, požárech a dalších mimořádných událostech. Vedle krizové pomoci má sloužit také ke vzdělávání a praktickému výcviku odborníků z České republiky i ze zahraničí. Iniciační fáze projektu by se měla spustit od ledna příštího roku. Toto centrum potvrzuje ambici Národní knihovny České republiky být nejen správcem významných fondů, ale také centrem odborných znalostí, výzkumu a pomoci v situacích, kdy jsou kulturní statky ohroženy.

Investice do uchování dědictví i dalšího rozvoje knihovny

Výstavba depozitáře byla financována z programu Ministerstva kultury Péče o národní kulturní poklad, z podprogramu zaměřeného na obnovu a rozvoj materiální základny Národní knihovny ČR. Zhotovitelem byla společnost Gardenline. Stavební realizace začala v březnu 2024, objekt a úpravy okolních pozemků byly převzaty od zhotovitele stavby ke konci října 2026. Generálním projektantem stavby je společnost VPÚ DECO Praha, autorem architektonického návrhu stavby je Ing. arch. Jan Janoušek, který navrhl rovněž objekt realizovaný v první etapě stavby depozitáře. Nové prostory na tuto již existující budovu z roku 2014 přímo navazují a spojovacími krčky se s ní organicky propojují. V Hostivaři tak vznikl jednotný moderní komplex depozitních budov pro ukládání a ochranu fondů Národní knihovny ČR pro současné potřeby a budoucí růst.

Kontakt pro média:

Martina Košanová
Tisková mluvčí
Národní knihovna ČR
Tel: + 420 602 811 320
E-mail: martina.kosanova@nkp.cz